

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kansaneläkelain 59 ja 59 a §:n muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kansaneläkelakia, sairausvakuutuslakia sekä vuodelta 1999 suoritettavista sairausvakuutusmaksuista, työnantajan kansaneläkemaksusta ja työnantajan lapsilisämaksusta annettua lakia. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi laki valtion vuonna 1999 kansaneläkelaitokselle suorittaman takuusuorituksen vähentämisestä.

Kansaneläkelaitoksen kansaneläkerahastoa ja sairausvakuutusrahastoa koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettaviksi siten, että rahaston vähimmäismäärän sijasta ainoastaan rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä määriteltäisiin. Rahastojen varojen vähimmäismäärää laskettaessa otettaisiin varoina huomioon rahoitusomaisuus, jota verrattaisiin kansaneläkevakuutuksen ja sairausvakuutuksen vuotuisiin maksettuihin kokonaismenoihin. Kansaneläkerahastossa edellytettäisiin olevan rahoitusomaisuutta vähintään neljä prosenttia kansaneläkevakuutuksen maksetuista vuotuisista kokonaismenoista ja sairausvakuutusrahastossa vastaavasti kahdeksan prosenttia. Valtion takuusuorituksella turvattaisiin rahoitusomaisuuden vähimmäismäärän saavuttaminen.

Valtion takuusuorituksen määrää kansaneläkerahastoon ja sairausvakuutusrahastoon ehdotetaan vuonna 1999 pienennettäväksi yhteensä 500 miljoonalla markalla rahastojen vähimmäismäärää koskevien säännösten edellyttämästä määrästä. Kansaneläkelaitos rahoittaisi omilla varoillaan ehdotetun valtion takuusuorituksen pienemisen vuoden 2001 loppuun mennessä.

Valtio vastaisi edelleen viime kädessä kansaneläkerahaston ja sairausvakuutusrahaston maksuvalmiudesta. Lisäksi valtio rahoittaisi vuodesta 1999 vanhempainpäivärahojen vähimmäispäivärahakustannukset.

Kansaneläkelaitoksen toimihenkilöiden eläkevastuun kattamistasoa ehdotetaan nostettavaksi 19 prosentista enintään 41 prosenttiin vuoden 2010 loppuun mennessä. Kansaneläke- ja sairausvakuutusrahastoissa olevaa sijoitusomaisuutta ja katekelpoista käyttöomaisuutta voitaisiin siirtää eläkevastuurahaustoon toimihenkilöistä aiheutuvan eläkevastuun katteeksi.

Valtion takuusuorituksen 500 miljoonan markan säästöstä säädettäisiin määräaikaistulla lailla. Muista edellä ehdotetuista muutoksista säädettäisiin pysyvästi. Vuoden 2001 loppuun saakka olisi lisäksi tarvittaessa mahdollista siirtää varoja kansaneläkerahastosta sairausvakuutusrahastoon ja päinvastoin.

Lisäksi ehdotetaan alennettavaksi kirkkoyönantajilta vuonna 1999 perittävää sairausvakuutusmaksua 6,85 prosentista 1,60 prosenttiin ja kansaneläkemaksua 3,95 prosentista 3,15 prosenttiin ennakonpidätyksen alaisista palkoista.

Esitys liittyy valtion vuoden 1999 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait kansaneläkelain 59 ja 59 a §:n sekä sairausvakuutuslain 59 §:n muuttamisesta ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 31 päivänä joulukuuta 1998 ja muut esityksessä ehdotetut lait 1 päivänä tammikuuta 1999.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Kansaneläkerahasto ja sairausvakuutusrahasto

Kansaneläkelain (347/1956) 59 §:n 2 momentin mukaan kansaneläkerahaston varojen on oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään 1/10 kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Vastaava säännös sairausvakuutusrahaston varojen vähimmäismäärästä on sairausvakuutuslain (346/1963) 59 §:n 1 momentissa.

Kansaneläkerahaston ja sairausvakuutusrahaston varojen vähimmäismäärää on vuosittain alennettu yksivuotisilla laeilla. Kansaneläkerahaston vähimmäismäärä on ollut kuusi prosenttia vuosina 1986 - 1991 ja neljä prosenttia vuosina 1992 - 1994. Vuodesta 1995 kansaneläkerahaston varojen vähimmäismäärää laskettaessa on otettu huomioon myös joulukuulta tuloksi kirjattavat vakuutusmaksutuotot. Samassa yhteydessä muutettiin kansaneläkerahaston varojen vähimmäismäärä kahdeksaan prosenttiin. Myös sairausvakuutusrahaston varojen vähimmäismäärä on alennettu kahdeksaan prosenttiin. Alennus tapahtui ensimmäisen kerran vuonna 1992. Vähimmäismääriä laskettaessa rahastojen varoina otetaan huomioon rahastojen taseen mukainen oma pääoma vuoden lopussa.

Jos kansaneläkerahaston tai sairausvakuutusrahaston tuotot eivät riitä säädetyn vähimmäismäärän saavuttamiseen, suoritetaan puuttuva osa valtion varoista niin sanottuna takuusuorituksena. Takuusuorituksen määrä lasketaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä ja se varmistaa kansaneläkelaitoksen maksuvalmiuden vuositason.

Kansaneläkerahaston ja sairausvakuutusrahaston vähimmäismäärien saavuttamiseksi on vuodesta 1995 ollut mahdollista siirtää varoja rahastosta toiseen. Varojen siirrolla ei kuitenkaan ole saanut vaarantaa siirtävän rahaston vakavaraisuutta tai maksuvalmiutta. Tällä perusteella on sairausvakuutusrahaston varoja siirretty kansaneläkerahastoon vuosina 1995—1997 yhteensä 2 358 miljoonaa

markkaa. Valtion takuusuorituksen määrä on pienentynyt siirtoa vastaavalla määrällä.

Edellä kerrotun lisäksi valtio vastaa viime kädessä kansaneläke- ja sairausvakuutusrahaston kunkin hetkisestä maksuvalmiudesta. Sairausvakuutuslaissa tästä on säädetty 59 §:n 5 momentissa. Kansaneläkerahaston maksuvalmiuden valtio on turvannut yksivuotisilla laeilla vuodesta 1986.

1.2. Rahastojen varojen arvostaminen

Kansaneläkelain 56 §:n mukaan kansaneläkelaitoksen tulee kirjanpidossaan noudattaa soveltuvin osin, mitä kirjanpitolaissa liikkeenharjoittajan kirjanpidosta säädetään. Kansaneläkelain 59 §:n 6 momentin mukaan eläkelaitoksen varat kirjataan tilinpäätöksessä enintään käypiin arvoihin. Kansaneläkeasetuksen (594/1956) 19 §:ssä ja sairausvakuutusasetuksen (473/1963) 42 §:ssä puolestaan säädetään, että jos käyttö- tai sijoitusomaisuuteen kuuluvan hyödykkeen arvon on katsottava pysyvästi muuttuneen, arvon laskettua on tiliarvoa vastaavasti vähennettävä ja arvon lisääntyttä voidaan tiliarvoa korottaa.

Kansaneläkelaitoksen vuoden 1997 tilinpäätöksen mukaan kansaneläkerahaston sijoitusomaisuuden kirjanpitoarvo oli 760 miljoonaa markkaa ja sairausvakuutusrahaston 79 miljoonaa markkaa. Sijoitusomaisuus koostuu pääasiassa osakkeista. Kansaneläke- ja sairausvakuutusrahastossa osakkeet oli arvostettu noin 40 prosenttiin niiden käyvästä arvosta.

Kansaneläkelaitoksen taseessa näkyy kansaneläkerahastoon ja sairausvakuutusrahastoon kirjatun käyttöomaisuuden määrä tehtyjen poistojen jälkeen. Käyttöomaisuus koostuu pääasiassa omassa käytössä olevista toimitilakiinteistöistä ja toimisto-osakkeista. Rahoituksellisista syistä eläkelaitoksen käyttöomaisuus on kirjanpidossa poistettu kansaneläkeasetuksen 19 §:n ja sairausvakuutusasetuksen 42 §:n perusteella yleensä hankintavuonna tehtynä kertapoistona. Toimitilojen kohdalla poistot on tehty muutamassa vuodessa. Tämän vuoksi eläkelaitoksen käyt-

töomaisuuden arvo taseessa on vähäinen. Tilinpäätöksen liitetiedoissa on kerrottu käyttöomaisuuden historiallinen hankintameno.

Vuoden 1997 lopussa voimaan tulleen kirjanpitolain (1337/1997) mukaan tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kirjanpitovelvollisen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Oikea ja riittävä kuva on voitava muodostaa tuloslaskelmasta ja taseesta, liitetietojen tehtävänä on vain laajentaa tilinpäätöksessä annettavaa informaatiota.

Kirjanpitolain 5 luvun 17 §:n mukaan arvonkorotuksia saa tehdä vain sellaiseen käyttöomaisuuteen, josta ei voi tehdä poistoja. Arvonkorotuksia voidaan siten tehdä vain maa- ja vesialueisiin sekä käyttöomaisuusarvopapereihin kuten kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin. Kirjanpitolain siirtymäsäännöksen muutoksen (300/1998) mukaan vuoden 1999 lopussa päätyvällä tilikaudella saadaan kuitenkin vielä soveltaa vanhan kirjanpitolain (655/1973) säännöksiä. Arvonkorotuksia tehtäessä vertailuarvona tulisi alkuperäisen hankintameno asemasta käyttää kirjanpitoarvoja.

1.3. Kansaneläkelaitoksen toimihenkilöiden eläkevastuun kattaminen

Kansaneläkelain 58 a §:n mukaan kansaneläkelaitoksen palveluksessa olevalla henkilöllä on oikeus eläkelaitoksen varoista kustannettavaan eläkkeeseen ja perhe-eläketurvaan soveltuvin osin samojen perusteiden mukaan kuin valtion palveluksessa olevien eläkkeistä ja perhe-eläkkeistä säädetään. Eläkkeistä määrätään tarkemmin kansaneläkelaitoksen lisätyn hallituksen vahvistamilla eläkesäännöillä.

Kansaneläkelaitoksen toimihenkilöiden eläketurva käsittää työntekijäin eläkelain (395/1961) perusturvaa vastaavan osan ja tämän eläketurvan ylittävän osan. Joitakin poikkeuksia lukuunottamatta kansaneläkelaitoksen toimihenkilöiden eläke karttuu vuodesta 1995 lukien työntekijäin eläkelain säännöksiä vastaavasti. Tämän vuoksi vapaaehtoisista lisäeläkkeistä aiheutuvan eläkevastuun suhteellinen osuus laitoksen kokonaiseläkevastuusta tulee pieneneään. Kansaneläkelaitos vastaa yksin henkilöstönsä eläkkeiden maksamisesta ja eläkevastuun kattamisesta.

Kansaneläkelain 59 a §:n mukaan eläke-

vastuurahaston varat ovat henkilöstön eläkelaitoksen palvelukseen perustuvan eläkevastuun katteena. Rahaston varoista maksetaan kansaneläkelain 58 a §:ssä tarkoitetut eläkkeet ja etuudet.

Eläkevastuurahaston varat karttavat kansaneläke- ja sairausvakuutusrahastosta eläkevastuurahastoon suoritettavilla kannatusmaksuilla, työntekijäin eläkemaksuista kansaneläkelain 58 b §:n perusteella rahastoitavalla osuudella ja rahastoissa olevien varojen tuotoilla.

Kansaneläkelain 59 a §:n 3 momentin mukaan eläkevastuusta tulee kattaa 19 prosenttia. Kannatusmaksuilla tätä tasoa ei saa ylittää kuin tilapäisesti. Säädetty 19 prosentin tavoitetaso tulee saavuttaa vuoden 2005 loppuun mennessä. Lain voimaantulosäännös mahdollistaa kuitenkin eläkevastuun nopeutetun kattamisen, jos se tehdään kansaneläkelaitoksen varoilla ja niihin tehtävillä arvonkorotuksilla. Kansaneläkelaitos on käyttänyt tätä mahdollisuutta, joten 19 prosentin tavoitetaso sen hetkisestä kokonaiseläkevastuusta saavutettiin vuoden 1996 lopussa. Mainittu tavoitetaso saavutettiin myös vuoden 1997 lopussa. Kokonaiseläkevastuu kasvaa kuitenkin edelleen, joten 19 prosentin tavoitetason kattamista on tarkasteltava vuosittain.

Kansaneläkelaitoksen eläkevastuun määrä lasketaan kansaneläkelain 59 a §:n 2 momentin mukaan noudattaen soveltuvin osin niitä perusteita, jotka sosiaali- ja terveystoimintamääräyksiä on eläkesäätiölain (469/1955) 7 §:n nojalla määrännyt eläkesäätiöiden noudatettaviksi. Uusi eläkesäätiölaki (1774/1995) tuli voimaan vuoden 1996 alussa. Tämän vuoksi eläkevastuun laskenta tulee suorittaa noudattaen soveltuvin osin uuden eläkesäätiölain 6 luvun perusteita. Lain 146 §:n mukaan ennen lain voimaantuloa rekisteröidyn eläkesäätiön vapaaehtoisista lisäeläkkeistä aiheutuvat eläkevastuut tulee kattaa kokonaisuudessaan viimeistään viidentoista vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

1.4. Sairauspäivärahojen ja vanhempainpäivärahojen rahoitus

Valtion rahoitusosuus sairausvakuutuksen päivärahojen, äitiys-, isyys- ja vanhempainrahojen sekä erityishoitorahojen kustannuksista on sairausvakuutuslain 59 §:n 2 momentin mukaan 13 prosenttia. Loppuosa kustannuksista rahoitetaan pääosin vakuutetuilta

ja työnantajilta perittävillä sairausvakuutusmaksuilla ja tarvittaessa valtion takuusuorituksella. Valtion menojen pienentämiseksi on mainittu valtion 13 prosentin osuus poistettu sairausvakuutuslain mukaisten päivärahojen rahoituksesta vuodesta 1995 yksivuotisilla laeilla.

1.5. Kirkkotyönantajan sairausvakuutusmaksu

Työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain (366/1963) 1 §:n 1 momentin mukaan työnantaja on velvollinen suorittamaan kansaneläkelaitokselle työnantajan sairausvakuutusmaksua 1,50 prosenttia maksamiensa ennakoperinnän alaisen palkkojen määrästä. Sairausvakuutusmaksua on peritty yksivuotisilla laeilla poikkeavasti siitä, mitä työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetussa laissa säädetään. Vuodesta 1982 tämä maksu on ollut eri suuruinen julkisen tahon työnantajille ja yksityisille työnantajille.

Vuonna 1985 toteutettu työttömyysturvaetuuksien veronalaistaminen lisäsi kirkon verotuloja. Kirkon ja valtion välisen kokonaisrahoituksen tasapainottamiseksi kirkkotyönantajilta on vuodesta 1985 peritty korotettua sairausvakuutusmaksua. Kirkkotyönantajien maksua korotettiin edelleen vuonna 1994, kun silloin toteutettu perhetuen uudistus lisäsi kirkon verotuloja. Kirkkotyönantajien sairausvakuutusmaksua on alennettu yhdellä prosenttiyksiköllä vuodesta 1997, kun tuomiokapitulien ylläpito siirtyi valtiolta evankelis-luterilaiselle kirkolle. Siirrosta kirkolle aiheutuvat kustannukset korvataan alentamalla evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntayhtymältä perittävää työnantajan sairausvakuutusmaksua siten, että alennus vastaa valtiolle tuomiokapitulien ylläpidosta aiheutuneita kustannuksia vuonna 1996. Menettely koskee vuosia 1997 - 2000. Yhdenmukaisen käytännön säilyttämiseksi vastaava alennus on tehty myös ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta perittävään työnantajan sairausvakuutusmaksuun.

Vuosina 1998 ja 1999 evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntayhtymältä sekä ortodoksiselta kirkolta ja sen seurakunnalta peritään sairausvakuutusmaksua 6,85 prosenttia ennakonpidätyksen alaisen palkan määrästä. Valtion ja sen laitoksen sekä Ahvenanmaan maakunnan sairausvakuutusmaksu on 2,85 prosenttia. Yksi-

tyisen sektorin työnantajilta, valtion liikelaitokselta sekä kunnalta, kuntayhtymältä ja kunnalliselta liikelaitokselta perittävä sairausvakuutusmaksu on 1,60 prosenttia palkoista.

1.6. Kirkkotyönantajan kansaneläkemaksu

Työnantajan kansaneläkemaksua peritään kansaneläkelain 3 §:n 2 momentin mukaan liiketoiminnan pääomavaltaisuudesta riippuen joko 4,25, 4,75 tai 5,25 prosenttia työntekijälle suoritettun ennakoperinnän alaisen palkan määrästä. Perittävän kansaneläkemaksun määrää on kuitenkin useina vuosina yksivuotisilla laeilla alennettu tai korotettu siitä, mitä kansaneläkelain 3 §:n 2 momentissa säädetään. Vuodesta 1982 yksityisiltä ja julkisen tahon työnantajilta on peritty eri suuruista kansaneläkemaksua.

Kirkkotyönantajilta perittävää kansaneläkemaksua korotettiin vuonna 1985, kun työttömyysturvaetuuksien veronalaistaminen lisäsi kirkon verotuloja. Vuosina 1987 - 1996 kirkkotyönantajilta perittiin saman suuruista kansaneläkemaksua kuin muilta julkisen tahon työnantajilta. Kuntatyönantajien kansaneläkemaksu alennettiin yksityisten työnantajien keskimääräiselle maksutasolle vuonna 1997.

Vuosilta 1998 ja 1999 perittävä kirkkotyönantajien kansaneläkemaksu on vahvistettu 3,95 prosentiksi ennakonpidätyksen alaisista palkoista. Samansuuruista maksua peritään valtiolta ja sen laitoksilta sekä Ahvenanmaan maakunnalta. Yksityisten työnantajien kansaneläkemaksu on 2,40, 4,00 tai 4,90 prosenttia ennakonpidätyksen alaisen palkan määrästä. Kunnalta, kuntayhtymältä ja kunnalliselta liikelaitokselta perittävä työnantajan kansaneläkemaksu on 3,15 prosenttia palkoista.

2. Ehdotetut muutokset

2.1. Kansaneläkerahasto ja sairausvakuutusrahasto

Esityksen tarkoituksena on, että kansaneläkerahastossa ja sairausvakuutusrahastossa oleva varallisuus olisi nykyistä paremmin käytettävissä rahastojen maksuvalmiuden turvaamiseen. Rahastoissa tällä hetkellä olevaa sijoitusomaisuutta ja katekelpoista käyttöomaisuutta voitaisiin siirtää eläkevastuurahtoon eläkevastuiden katteeksi. Sijoitusomaisuutta voitaisiin tarvittaessa myös

realisoida. Pääperiaatteena olisi, että uutta sijoitusomaisuutta ei hankittaisi kansaneläke- ja sairausvakuutusrahastoon.

Jotta edellä mainitut tavoitteet voitaisiin saavuttaa, kansaneläke- ja sairausvakuutusrahaston varojen vähimmäismäärää koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että rahastojen käyttö- ja sijoitusomaisuus ei enää vaikuttaisi valtion takuusuorituksen määrään. Rahastojen varojen vähimmäismäärää laskettaessa ainoastaan rahoitusomaisuuden nettomäärä määriteltäisiin. Rahoitusomaisuuden nettomäärällä tarkoitettaisiin rahoitusomaisuuden määrää sen jälkeen, kun siitä on vähennetty vieras pääoma ja varaukset.

Lisäksi muutettaisiin rahastojen varojen vähimmäismäärän laskutapaa siten, että rahoitusomaisuuden nettomäärä suhteutettaisiin kansaneläkevakuutuksen ja vastaavasti sairausvakuutuksen vuotuisiin maksettuihin kokonaismenoihin. Tuloina otettaisiin huomioon kaikki tuotot, myös joulukuussa tuloiksi kirjattavat vakuutusmaksutuotot. Edellä ehdotetut muutokset mahdollistaisivat tarvittavat rahastojen varojen arvonkorotukset siten, että ne eivät vaikuttaisi valtion takuusuorituksen määrään.

Kansaneläkerahaston vieraalla pääomalla vähennetyn rahoitusomaisuuden vähimmäismääräksi ehdotetaan neljä prosenttia kansaneläkevakuutuksen vuotuisista maksetuista kokonaismenoista. Sairausvakuutusrahaston vieraalla pääomalla ja varauksilla vähennetyn rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä olisi kahdeksan prosenttia. Vähimmäismäärät vahvistettaisiin pysyvillä laeilla, ja ne koskisivat jo vuotta 1998.

Valtio vastaisi edelleen takuusuorituksella siitä, että rahastojen rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä saavutetaan. Valtion takuusuorituksen määrä kansaneläke- ja sairausvakuutusrahastoon ei edellä ehdotettujen muutosten vuoksi muuttuisi valtion vuoden 1998 talousarviossa lisätalousarvioineen tai vuoden 1999 talousarvioesityksessä varatusta määrästä.

Maksuvalmiussuorituksella valtio edelleen viime kädessä vastaisi kansaneläke- ja sairausvakuutusrahaston kunkin hetkisestä maksuvalmiudesta. Lisäksi on tarkoitus muuttaa kansaneläkeasetusta ja sairausvakuutusasetusta siten, että valtion takuusuoritus ja suoritukset maksuvalmiuden turvaamiseen voitaisiin panna nykyistä joustavammin maksuun. Takuusuoritukset maksettaisiin

lähtökohtaisesti kuukausittaisina tasaerinä, mutta erityisestä syystä tästä voitaisiin poiketa. Näitä takuusuorituksia täydentäisivät tarvittaessa valtion maksuvalmiussuoritukset.

Vuosien 1998—2001 siirtymäaikana olisi edelleen tarvittaessa mahdollista siirtää varoja kansaneläkerahastosta sairausvakuutusrahastoon ja päinvastoin. Varojen siirtämisen edellytyksenä olisi, että se olisi siirtävän rahaston varojen vähimmäismäärästä annettujen säännösten mukaan mahdollista ja että siirtävän rahaston päivittäinen maksuvalmius ei siirron vuoksi vaarantuisi.

2.2. Kansaneläkelaitoksen toimihenkilöiden eläkevastuun kattaminen

Kansaneläkelain 59 a §:n säätämisen yhteydessä asetettiin eläkevastuun kattamisen tavoitetasoksi 19 prosenttia, joka vastasi likimain kansaneläkelaitoksen vuoden palkkasummaa 1,5-kertaisena. Kokonaiseläkevastuuta ei ole jaettu vähimmäiseläketurvaan ja vapaaehtoiseen lisäeläketurvaan, mutta laskennallisesti ne ovat eroteltavissa. Vapaaehtoista lisäeläketurvaa vastaavaa osaa kokonaiseläkevastuusta ei erikseen kateta.

Kansaneläkelaitoksen kokonaiseläkevastuun arvioidaan olevan vuoden 1998 lopussa 5 750 miljoonaa markkaa. Tästä vapaaehtoista lisäeläketurvaa vastaava osuus olisi noin 1 517 miljoonaa markkaa. Jos peruseläketurvan mukaisesta vastuusta katetaan edelleen 19 prosenttia ja lisäeläketurvan mukainen vastuu katettaisiin eläkesäätiölain mukaisesti kokonaan, olisi kokonaiseläkevastuusta katettu yhteensä noin 2 321 miljoonaa markkaa eli noin 41 prosenttia.

Kansaneläkelaitoksen toimihenkilöiden eläkkeistä aiheutuvan eläkevastuun kattamisen tavoitetasoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että eläkevastuusta olisi katettava vähintään 19 prosenttia ja enintään 41 prosenttia. Lisäeläkkeistä aiheutuva vastuu tulisi kattaa kokonaan vuoden 2010 loppuun mennessä vastaavasti kuin eläkesäätiöissä. Tämä toteutuisi, kun kokonaiseläkevastuusta katettaisiin ehdotettu 41 prosenttia.

Eläkevastuu katettaisiin tasasuuruusina kanatusmaksuina kansaneläke- ja sairausvakuutusrahastosta. Kattaminen voitaisiin toteuttaa myös nopeammin siirtämällä kansaneläke- ja sairausvakuutusrahastosta sijoitus- tai käyttöomaisuutta eläkevastuurahastoon samalla kun omaisuuden arvoja korotetaan. Näin suoritettu nopeutettu lisäkattaminen ei vai-

kuttaisi valtion takuusuorituksen määrään.

Lisäläeläkkeiden osuus kansaneläkelaitoksen kokonaiseläkevastuusta pienenee jatkossa. Tämän vuoksi ehdotettua eläkevastuun 41 prosentin tavoitetasoa tulee tarkistaa aika ajoin, ensimmäisen kerran esimerkiksi viiden vuoden kuluttua.

2.3. Sairauspäivärahojen ja vanhempainpäivärahojen rahoitus

Valtion 13 prosentin rahoitusosuus sairauspäivärahojen kustannuksista, jota ei ole käytännössä sovellettu vuodesta 1995, ehdotetaan poistettavaksi. Sen sijaan valtio rahoitaisi vuodesta 1999 kokonaan äitiys-, isyys- ja vanhempainrahojen sekä erityishoitorahojen vähimmäispäivärahoista aiheutuvat kustannukset. Valtion rahoitusosuus sairausvakuutuslain mukaisten päivärahojen kustannuksista kasvaisi vuosien 1995–1998 tilanteeseen verrattuna.

Vanhempainpäivärahojen vähimmäispäivärahakustannusten rahoitusvastuu siirrettäisiin pysyvästi valtiolle. Näitä perusturvaan kuuluvien vähimmäispäivärahojen kustannuksia ei enää rahoitettaisi työnantajilta ja vakuuteilta perittävillä vakuutusmaksuilla. Tältä osin ehdotus toteuttaisi pääministeri Paavo Lipposen hallitusohjelmassa olevaa tavoitetta, jonka mukaan "vähimmäisturva rahoitetaan yleisin verovaroin. Yritysten työn tekemiseen liittymättömät sosiaaliturvamaksut poistetaan asteittain."

2.4. Valtion takuusuorituksen vähentäminen vuonna 1999

Valtion vuoden 1999 talousarvioesityksen mukaan valtion osuutta kansaneläkelaitoksen rahoitukseen alennetaan 500 miljoonalla markalla puuttumatta kuitenkaan lakisääteisiin etuuksiin. Tästä valtion menojen 500 miljoonan markan säästöstä ehdotetaan säädettaväksi määräaikaisella lailla. Ehdotetun lain mukaan valtion takuusuoritus kansaneläkerahastoon ja sairausvakuutusrahastoon olisi vuonna 1999 yhteensä 500 miljoonaa markkaa pienempi kuin rahastojen vähimmäismäärää koskevat säännökset muutoin edellyttäisivät.

Kansaneläkelaitos vastaisi edellä mainitun 500 miljoonan markan rahoittamisesta omilla varoillaan vuoden 2001 loppuun mennessä. Jos rahoitusomaisuutta ei olisi riittävästi, rahoitus tapahtuisi viime kädessä sijoi-

tusomaisuutta realisoimalla. Rahoitus voisi tapahtua myös siten, että eläkevastuurahasto ostaisi varojensa tuotoilla sijoitus- tai käyttöomaisuutta kansaneläke- ja sairausvakuutusrahastosta.

2.5. Kirkkoyönantajan kansaneläkemaksu ja sairausvakuutusmaksu

Kirkkoyönantajilta perittävää kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksua ehdotetaan alennettavaksi. Eduskunta kiinnitti huomiota kirkkoyönantajien sosiaaliturvamaksun tasoon hyväksyessään hallituksen esityksen verontilityslainsäädännön ja laiksi tuloverolain 124 §:n muuttamisesta (HE 54/1998 vp). Eduskunta edellytti, että "hallitus selvittää pikaisesti mahdollisuudet alentaa seurakuntien yhteisövero-osuutta joko suoraan kuntien hyväksi tai ohjattavaksi valtion osuuden korotuksen kautta vaikeuksissa olevien kuntien auttamiseksi, jolloin samassa yhteydessä selvitettäisiin myös seurakuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksujen taso".

Valtion vuoden 1999 talousarvioesityksen mukaan kirkon yhteisöverotuottoa alennetaan 3 prosentista 2 prosenttiin. Samalla alennetaan kirkkoyönantajien kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksuja vastaamaan kuntien maksutasoa. Tämän mukaisesti ehdotetaan alennettavaksi evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntayhtymältä sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta perittävää kansaneläkemaksua 0,8 prosenttiyksikköä ja sairausvakuutusmaksua 5,25 prosenttiyksikköä. Vuonna 1999 kirkkoyönantajien kansaneläkemaksu olisi 3,15 prosenttia ja sairausvakuutusmaksu 1,60 prosenttia ennakonpidätyksen alaisista palkoista.

3. Esityksen vaikutukset

Kansaneläkerahaston ja sairausvakuutusrahaston varojen vähimmäismäärän laskentatapaan ehdotetut muutokset eivät olennaisesti vaikuta valtion takuusuoritukseen. Ehdotetun määräaikaisen lain perusteella valtion takuusuorituksen määrä pieneneisi vuonna 1999 kertaluonteisesti yhteensä 500 miljoonalla markalla. Kansaneläkelaitos vastaisi mainitun 500 miljoonan markan rahoittamisesta omilla varoillaan vuoden 2001 loppuun mennessä, joten tämä takuusuorituksen säästövaikutus jäisi pysyväksi. Säästöstä noin puolet kohdistuisi kansaneläkerahastoon ja

noin puolet sairausvakuutusrahastoon.

Kansaneläkelaitoksen toimihenkilöiden eläkevastuun kattamistason nostaminen on tarkoitus suorittaa pääosin siirtämällä kansaneläke- ja sairausvakuutusrahastosta sijoitus- tai käyttöomaisuutta eläkevastuurahastoon. Näin toteutettuna nopeutettu lisäkattaminen ei vaikuttaisi valtion takuusuorituksen määrään.

Pysyvän lain mukainen valtion 13 prosentin osuus sairausvakuutuslain mukaisten päivärahojen ja vanhempainpäivärahojen kustannusten rahoituksesta olisi vuonna 1999 noin 720 miljoonaa markkaa. Vanhempainpäivärahojen vähimmäispäivärahojen kustannukset, jotka valtio ehdotuksen mukaan rahoittaisi kokonaan, olisivat vuonna 1999 noin 260 miljoonaa markkaa. Valtion menot pienenisivät ehdotuksen johdosta noin 460 miljoonaa markkaa vuonna 1999, kun niitä verrataan pysyvän lain mukaisiin menoihin. Vuoden 1998 tilanteeseen verrattuna valtion menot kasvaisivat noin 260 miljoonaa markkaa. Valtion takuusuoritus kuitenkin pieneni vastaavalla määrällä.

Eduskunta on jo hyväksynyt lain vuodelta 1999 suoritettavista sairausvakuutusmaksuista, työnantajan kansaneläkemaksusta ja työnantajan lapsilisämaksusta (513/1998). Lakiin ehdotetut kirkkotyönantajan kansaneläkemaksun ja sairausvakuutusmaksun muutokset pienentäisivät kansaneläkelaitoksen vakuutusmaksutulota vuonna 1999 yhteensä noin 100 miljoonalla markalla. Vuositasolla vaikutus olisi noin 110 miljoonaa markkaa. Valtion menot kasvaisivat vastaavalla määrällä.

Valtion takuusuorituksen määrään vaikuttavat edellä ehdotettujen lisäksi myös muut

kansaneläkelaitoksen rahoitusta koskevat esitykset. Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laiksi Kansaneläkelaitoksen rahoituksen väliaikaisesta muuttamisesta vuonna 1999 (HE 119/1998 vp), jonka mukaan osa arvonnäisäveron tuotosta, 2 400 miljoonaa markkaa, tilitettäisiin kansaneläkelaitokselle sen rahoituksen turvaamiseksi. Lisäksi hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laiksi tapaturma- ja liikennevakuutuslaitoksilta vuodelta 1999 perittävästä maksusta (HE 168/1998 vp), millä toteutettaisiin niin sanottu täyskorvausperiaate tapaturma- ja liikennevakuutuksessa. Maksun tuotto 307 miljoonaa markkaa on otettu huomioon sairausvakuutusmenojen valtion osuuden vähennyksenä.

Kaikki edellä esitetty huomioon ottaen arvioidaan, että vuonna 1999 kansaneläkerahastoon ei tarvittaisi takuusuoritusta ja että sairausvakuutusrahastoon tarvitaan noin 2 278 miljoonan markan suuruinen valtion takuusuoritus.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä yhdessä kansaneläkelaitoksen ja valtiovarainministeriön kanssa.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Esitys liittyy valtion vuoden 1999 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Kansaneläkelaitoksen rahoituksen osalta esitys liittyy kohdassa 3 mainittuihin hallituksen esityksiin.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Kansaneläkelaki

59 §. Pykälän 1 momentin säännös kansaneläkelaitoksen rahastoista vastaa voimassa olevan lain 59 §:n 1 momenttia.

Pykälän 2 momentin mukaan kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä olisi neljä prosenttia kansaneläkevakuu-

tuksen vuotuisista maksetuista kokonaismenoista. Laskenta suoritettaisiin maksuprusteisen kassavirtalaskelman perusteella. Rahoitusomaisuudella tarkoitetaan rahoitusomaisuuden nettomäärää, kun rahoitusomaisuuden kokonaismäärästä vähennetään kansaneläkerahaston vieras pääoma. Vieraalla pääomalla tarkoitetaan kirjanpitolain mukaista vierasta pääomaa, esimerkiksi ennakkomaksuja, ostovelkoja, ennakonpidä-

tyksiä ja arvonlisäveroa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin lisäksi valtion takuusuorituksesta. Valtio suorittaisi tarvittaessa kansaneläkerahastoon takuusuorituksena määrän, joka tarvittaisiin rahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärän saavuttamiseksi. Säännös vastaisi asiallisesti voimassa olevan määräaikaisen lain 59 §:n 2 momenttia. Valtio suorittaisi takuusuorituksesta kansaneläkelaitokselle kuukausittain ennakkkoa. Tarkemmat säännökset ennakon suorittamisesta annettaisiin edelleen asetuksella. Ennakon maksamista koskeva säännös vastaa voimassa olevan lain 59 §:n 4 momenttia. Lakiin ei enää otettaisi pysyvän lain 59 §:n 3 momentin säännöstä siitä, että valtion takuusuoritusta määritettäessä kansaneläkerahaston pääomasta vähennetään joulu-kuussa tuloksi kirjattavat vakuutusmaksutuotot. Säännöstä ei ole sovellettu vuodesta 1995.

Valtion maksuvalmiussuorituksesta säädettäisiin pykälän 3 momentissa. Pysyvässä laissa ei ole vastaavaa säännöstä, mutta vuodesta 1986 valtion vastuusta kansaneläkelaitoksen maksuvalmiudesta on säädetty yksivuotisilla laeilla. Ehdotettu säännös vastaisi asiallisesti voimassa olevan määräaikaisen lain 59 §:n 2 momenttia. Valtio vastaisi aina viime kädessä kansaneläkerahaston maksuvalmiudesta.

Pykälän 4 momentin säännös kansaneläkelaitokselle sairausvakuutuslain nojalla kertyvistä varoista ja sairausvakuutusmaksuista vastaa voimassa olevan lain 5 momenttia.

Pykälän 5 momentissa säädetään kansaneläkelaitoksen varojen kirjaamisesta tilinpäätöksessä. Ehdotettu säännös vastaa voimassa olevan lain 6 momenttia.

59 a §. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että kansaneläkelaitoksen eläkevastuuta laskettaessa noudatettaisiin soveltuvin osin niitä perusteita, joita vuoden 1996 alussa voimaan tulleen eläkesäätiölain nojalla sovelletaan eläkesäätiöihin. Laskennassa noudatettaisiin asianomaisen ministeriön eläkesäätiölain nojalla antamia ohjeita.

Pykälän 3 momentissa säädetään kansaneläkelaitoksen toimihenkilöiden eläkkeistä aiheutuvan eläkevastuun kattamisesta eläkevastuurahastossa. Eläkevastuusta katettaisiin vähintään 19 prosenttia ja enintään 41 prosenttia. Mainitun 41 prosentin tavoitetasoon saavuttaminen merkitsisi sitä, että toimihenkilöiden peruseläketurvasta aiheutuva eläkevastuu olisi katettu 19 prosentin tasoon ja

peruseläketurvan ylittävästä lisäeläketurvasta aiheutuva eläkevastuu katettaisiin täysimääräisesti. Kattamisen aikataulusta säädettäisiin lain voimaantulosäännöksessä.

Voimaantulosäännös. Säännöksen 2 momentin mukaan vuosina 1998–2001 voitaisiin tarvittaessa siirtää varoja sairausvakuutusrahastosta kansaneläkerahastoon. Varojen siirtämien olisi mahdollista vain, jos siirtävän sairausvakuutusrahaston rahoitusomaisuus ylittää sille säädetyn vähimmäismäärän. Vähimmäismäärän ylittävä osuus voitaisiin tarvittaessa siirtää kansaneläkerahastoon korottamaan sen rahoitusomaisuuden määrää. Säännös vastaisi tältä osin asiallisesti voimassa olevan määräaikaisen lain 59 §:n 2 momenttia. Ehdotettu säännös ei kuitenkaan koskisi kansaneläkerahaston varojen käyttämistä sairausvakuutusrahaston päivittäisten menojen suorittamiseen. Kansaneläkerahaston ja sairausvakuutusrahaston väliset maksuvalmiussirrot voisivat tapahtua kansaneläkelain 60 §:n 2 momentin ja sairausvakuutuslain 60 §:n perusteella, joissa säädetään rahastojen välisestä varojen lainaamisesta.

Voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädettäisiin toimihenkilöeläkkeistä aiheutuvan eläkevastuun kattamisen aikataulusta. Lisäeläkkeitä vastaava laskennallinen osuus kokonaiseläkevastuusta tulisi olla kokonaan katettu viimeistään vuoden 2010 loppuun mennessä vastaavasti kuin eläkesäätiöissä. Eläkevastuun 41 prosentin tavoitetasoon päästäisiin tasaisesti vuosittain suoritettavilla kannatusmaksuilla. Tätä nopeammin eläkevastuuta voitaisiin kattaa siirtämällä kannatusmaksuna arvokorotettuja varoja, käyttö- tai sijoitusomaisuutta, kansaneläke- tai sairausvakuutusrahastosta eläkevastuurahastoon.

1.2. Sairausvakuutuslaki

59 §. Pykälän 1 momentissa säädetään sairausvakuutusrahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärästä ja valtion takuusuorituksesta. Rahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä olisi kahdeksan prosenttia sairausvakuutuksen vuotuisista maksetuista kokonaismenoista, mikä vastaa vuodesta 1992 määräaikaisilla laeilla vahvistettua tasoa. Sairausvakuutuksen menot määriteltäisiin vastaavasti kuin edellä ehdotetussa kansaneläkelain 59 §:n 2 momentissa. Rahoitusomaisuudesta vähennettäisiin sairausvakuutusrahaston vieras pääoma ja varaukset. Vieraan pääoman erinä voisivat tulla vähen-

nettäviksi esimerkiksi ennakkomaksut, osto-velat, ennakonpidätykset ja arvonnisävero, varauksina esimerkiksi kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain (610/1991) 4 §:n mukaiset varaukset. Valtion takuusuoritusta koskeva säännös vastaisi muutoin asiallisesti voimassa olevan määräaikaisen lain 59 §:n 1 momenttia, mutta tarkemmat säännökset takuusuorituksen ennakkomaksujen suorittamisesta siirrettäisiin sairausvakuutuslaista sairausvakuutusasetukseen.

Pykälän 2 momentin mukaan valtio rahoitaisi kokonaan niin sanotuista vanhempainpäivärahoista eli äitiys-, isyys- ja vanhempainrahoista sekä erityishoitorahoista aiheutuvat vähimmäispäivärahojen kustannukset. Muilta osin valtio ei enää suoraan osallistuisi sairausvakuutuslain mukaisten päivärahojen kustannusten rahoitukseen. Asetuksella säädettäisiin tarkemmin maksettavien valtion osuuksien ennakosta.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin sairausvakuutusrahaston maksuvalmiuden turvaamisesta valtion varoista. Säännös vastaa muutoin asiallisesti voimassa olevan määräaikaisen lain 59 §:n 5 momenttia, mutta ehdotettuun säännökseen ei enää otettaisi määräystä valtion maksuvalmiussuorituksen huomioon ottamisesta rahaston tilinpäätöksessä. Mainittu suoritus tulee jo kansaneläkelaitoksen kirjanpidosta annettujen säännösten perusteella otettua huomioon sairausvakuutusrahaston tilinpäätöksessä.

Pykälän 4 momentin mukaan 60 prosenttia kansaneläkelaitoksen hallintokustannuksista luetaan sairausvakuutuksen menoiksi. Säännös vastaa voimassa olevan lain 59 §:n 3 momenttia.

Voimaantulosäännös. Säännöksen 2 momentissa säädettäisiin kansaneläkerahaston varojen siirrosta sairausvakuutusrahastoon vastaavasti kuin ehdotetun kansaneläkelain voimaantulosäännöksen 2 momentissa.

1.3. Laki valtion vuonna 1999 kansaneläkelaitokselle suorittaman takuusuorituksen vähentämisestä

1 §. Pykälän 1 momentin mukaan valtion takuusuoritusta kansaneläkerahastoon ja sairausvakuutusrahastoon vähennettäisiin vuonna 1999 yhteensä 500 miljoonalla markalla. Valtion takuusuoritustarve kansaneläkerahastoon ja sairausvakuutusrahastoon vuonna 1999 laskettaisiin ehdotettujen säännösten

mukaisesti, mutta valtion takuusuoritusta vähennettäisiin yhteensä 500 miljoonalla markalla.

Pykälän 2 momentin mukaan kansaneläkelaitos rahoitaisi mainitut 500 miljoonaa markkaa vuoden 2001 loppuun mennessä.

1.4. Laki vuodelta 1999 suoritettavista sairausvakuutusmaksuista, työnantajan kansaneläkemaksusta ja työnantajan lapsilisämaksusta

3 §. Pykälän 1 kohdassa säädetään yksityiseltä työnantajalta ja kuntatyönantajalta vuonna 1999 perittävästä työnantajan sairausvakuutusmaksusta. Maksu on 1,60 prosenttia ennakonpidätyksen alaisesta palkasta. Säännöstä muutettaisiin siten, että vastaavan suuruista sairausvakuutusmaksua perittäisiin myös evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntayhtymältä sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta. Kirkkotyönantajien sairausvakuutusmaksu alenisi 6,85 prosentista 1,60 prosenttiin ennakonpidätyksen alaisesta palkasta.

Pykälän 3 kohta, jossa säädetään kirkkotyönantajien sairausvakuutusmaksusta vuonna 1999, kumottaisiin.

4 §. Pykälän 1 momentin 2 kohtaa muutettaisiin siten, että kirkkotyönantajilta perittäisiin saman suuruista kansaneläkemaksua kuin kuntatyönantajilta. Kirkkotyönantajien kansaneläkemaksu olisi 3,15 prosenttia ennakonpidätyksen alaisesta palkasta vuonna 1999.

Pykälän 1 momentin 3 kohdasta poistettaisiin maininta kirkkotyönantajista

2. Tarkemmat säännökset

Valtion takuusuorituksen ennakon suorittamisesta samoin kuin vanhempainpäivärahojen vähimmäispäivärahojen kustannuksiin suoritettavien valtionosuuksien ennakkomaksujen suorittamisesta säädetään tarkemmin asetuksella. Voimassa olevan kansaneläkeasetuksen 20 §:n 2 momenttia ja sairausvakuutusasetuksen 40 § 2 ja 3 momenttia on tarkoitus muuttaa siten, että mainitut valtion ennakkosuoritukset sekä suoritukset rahastojen maksuvalmiuden turvaamiseksi voitaisiin panna nykyistä joustavammin maksuun. Ennakkosuoritukset maksettaisiin edelleen lähtökohtaisesti kuukausittaisina tasaerinä, mutta erityisestä syystä tästä voitaisiin

poiketa. Lisäksi ennakkosuorituksia täydentäisivät tarvittaessa valtion maksuvalmiussuoritukset.

3. Voimaantulo

Lait kansaneläkelain 59 ja 59 a §:n muuttamisesta sekä sairausvakuutuslain 59 §:n muuttamisesta ehdotetaan tuleviksi voimaan 31 päivänä joulukuuta 1998. Sairausvakuutuslain 59 §:n 2 momentti, jossa säädetään valtion osuudesta vanhempainpäivärahojen vähimmäispäivärahojen kustannusten rahoitukseen, ehdotetaan kuitenkin tulevaksi voimaan vasta vuoden 1999 alusta.

Laki vuodelta 1999 suoritettavista sairausvakuutusmaksuista, työnantajan kansaneläkemaksusta ja työnantajan lapsilisämaksusta annetun lain 3 ja 4 §:n muuttamisesta samoin kuin laki valtion vuonna 1999 kansaneläkelaitokselle suorittaman takuusuorituksen vähentämisestä ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 1999 alusta. Viimeksi mainittu laki olisi voimassa vuoden 2001 loppuun.

4. Säättämisjärjestys

Esityksessä ehdotetaan, että valtion takuusuoritusta kansaneläkerahastoon ja sairausvakuutusrahastoon vähennettäisiin vuonna

1999 yhteensä 500 miljoonalla markalla. Ehdotetun määräaikaisen lain mukaan kansaneläkelaitos vastaisi omilla varoillaan mainitun 500 miljoonan markan rahoittamisesta vuoden 2001 loppuun mennessä.

Hallitusmuodon mukainen perusoikeussuoja ei perustuslakien perusoikeussäännösten muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 309/1993 vp) yleisperustelujen mukaan koske valtiota, kuntia eikä julkisoikeudellisia yhteisöjä ja laitoksia. Hallitusmuodon 12 §:n säännös omaisuuden suojasta ei siten koske kansaneläkelaitosta.

Kansaneläkelaitoksesta on säädetty tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. Kansaneläkelaitoksen valvonnasta vastaavista eduskunnan valitsemista valtuutetuista säädetään valtiopäiväjärjestyksessä.

Mitä tulee kansaneläkelaitoksen maksuvalmiuteen ehdotetun määräaikaisen lain voimaoloaikana, se on turvattu esityksessä kansaneläkelain 59 §:n 3 momentin ja sairausvakuutuslain 59 §:n 3 momentin mukaisilla valtion maksuvalmiussuorituksilla. Edellä esitetyn perusteella esitys voidaan käsitellä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä säädettyssä järjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

kansaneläkelain 59 ja 59 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/1956) 59 § sekä 59 a §:n 2 ja 3 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat, 59 § laeissa 307/1982 ja 1595/1991 sekä 59 a §:n 2 ja 3 momentti viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

59 §

Eläkelaitoksen rahastot ovat kansaneläke-
 rahasto, sairausvakuutusrahasto ja eläkevas-
 tuurahasto. Sairausvakuutusrahastosta sääde-
 tään sairausvakuutuslaissa.

Kansaneläkevakuutuksen menot suoritetaan
 kansaneläkerahastosta. Kansaneläkerahaston
 vieraalla pääomalla vähennetyn rahoit-
 usomaisuuden on oltava kalenterivuoden
 päättyessä vähintään neljä prosenttia kansan-
 eläkevakuutuksen vuotuisista maksetuista
 kokonaismenoista (*rahoitusomaisuuden vä-
 himmäismäärä*). Jos kansaneläkerahaston
 tuotot, joihin luetaan myös 62 §:n mukaiset
 suoritukset, eivät riitä rahoitusomaisuuden
 vähimmäismäärän saavuttamiseen, puuttuva
 osa suoritetaan valtion varoista (*takuusuori-
 tus*). Valtion on suoritettava kuukausittain
 takuusuorituksen ennakkoa siten kuin ase-
 tuksella tarkemmin säädetään.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään
 valtion osuudesta kansaneläkevakuutuksen
 menoihin, valtion tulee suorittaa kansanelä-
 kelaitokselle sellainen määrä varoja, että
 kansaneläkerahaston maksuvalmius on kuna-
 kin ajankohtana riittävästi turvattu (*maksu-
 valmiussuoritus*).

Kansaneläkelaitokselle sairausvakuutuslain
 nojalla ja työnantajan sairausvakuutusmak-
 suina kertyvien varojen hoitamisesta sääde-
 tään sairausvakuutuslaissa.

Eläkelaitoksen varat kirjataan tilinpäätök-
 sessä enintään käypiin arvoihin.

59 a §

Eläkevastuun laskemisessa noudatetaan
 soveltuvin osin eläkesäätiölain (1774/1995)
 6 luvussa säädettyjä perusteita.

Eläkevastuun kattamiseksi ja eläkkeiden
 maksamiseksi on kansaneläkerahastosta
 ja sairausvakuutusrahastosta suoritettava
 kannatusmaksua. Eläkevastuun katteeksi
 suoritetaan vuosittain kannatusmaksua siten,
 että eläkevastuusta on katettu vähintään 19
 prosenttia. Eläkevastuusta voidaan kattaa
 enintään 41 prosenttia. Kannatusmaksulla ei
 tätä tasoa saa ylittää muuten kuin tilapäises-
 ti.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulu-
 kuuta 1998.

Kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden
 vähimmäismäärän saavuttamiseksi siirretään
 vuosina 1998—2001 tarvittaessa sairausva-
 kuutusrahastosta sairausvakuutuslain 59 §:n
 1 momentissa säädetyn rahoitusomaisuuden
 vähimmäismäärän ylittävistä rahoitusomai-
 suudesta varoja kansaneläkerahastoon.

Tämän lain 59 a §:n 3 momentissa säädet-
 ty eläkevastuurahaston 41 prosentin taso
 tulee saavuttaa vuoden 2010 loppuun men-
 nessä. Eläkevastuurahastoon voidaan suorit-
 ta enemmänkin kannatusmaksua kuin kat-
 tamistason tasasuhteinen saavuttaminen edel-
 lyttää, jos se tapahtuu eläkelaitoksen sijoi-
 tus- ja käyttöomaisuuden siirroilla ja niihin
 tehtävillä arvонkorotuksilla.

2.

Laki**sairausvakuutuslain 59 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/1963) 59 §, sellaisena kuin se on laeissa 646/1966, 591/1967, 471/1981 ja 1255/1989, seuraavasti:

59 §

Sairausvakuutuksen menot suoritetaan sairausvakuutusrahastosta. Sairausvakuutusrahaston vieraalla pääomalla ja varauksilla vähennetyn rahoitusomaisuuden on oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään kahdeksan prosenttia sairausvakuutuksen vuotuisista maksetuista kokonaismenoista (*rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä*). Jos sairausvakuutusrahaston tuotot eivät riitä rahoitusomaisuuden vähimmäismäärän saavuttamiseen, puuttuva osa suoritetaan valtion varoista (*takuusuoritus*). Valtion on suoritettava kuukausittain takuusuorituksen ennakkoa siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Äitiys-, isyys- ja vanhempainrahoista sekä erityishoitorahoista aiheutuvat vähimmäispäivärahakustannukset rahoitetaan valtion varoista. Valtion on suoritettava kuukausittain valtion osuuden ennakkoa siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa

säädetään valtion osuudesta sairausvakuutuksen menoihin, valtion tulee suorittaa kansaneläkelaitokselle sellainen määrä varoja, että sairausvakuutusrahaston maksuvalmius on kunakin ajankohtana riittävästi turvattu (*maksuvalmiussuoritus*).

Sairausvakuutuksen menoiksi luetaan tämän lain mukaisten menojen lisäksi 60 prosenttia kansaneläkelaitoksen hallintokustannuksista.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 1998. Sen 59 §:n 2 momentti tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammiukuuta 1999.

Sairausvakuutusrahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärän saavuttamiseksi siirretään vuosina 1998—2001 tarvittaessa kansaneläkerahastosta kansaneläkelain 59 §:n 2 momentissa säädetyn rahoitusomaisuuden vähimmäismäärän ylittävästä rahoitusomaisuudesta varoja sairausvakuutusrahastoon.

3.

Laki

valtion vuonna 1999 kansaneläkelaitokselle suorittaman takuusuorituksen vähentämisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Sen estämättä, mitä kansaneläkelain 59 §:n 2 momentissa ja sairausvakuutuslain 59 §:n 1 momentissa säädetään, vuonna 1999 valtio suorittaa mainituissa lainkohdissa tarkoitettua takuusuoritusta kansaneläkerahastoon ja sairausvakuutusrahastoon yhteensä 500 miljoonaa markkaa vähemmän kuin kansaneläkerahaston vieraalla pääomalla vähennetyn rahoitusomaisuuden sekä sairausvakuutusrahaston vieraalla pääomalla ja varauksilla

vähennetyn rahoitusomaisuuden säädetyn vähimmäismäärän saavuttamiseksi tarvitaan.

Kansaneläkelaitos vastaa 1 momentissa tarkoitettun 500 miljoonan markan rahoittamisesta omilla varoillaan vuoden 2001 loppuun mennessä.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2001.

4.

Laki

vuodelta 1999 suoritettavista sairausvakuutusmaksuista, työnantajan kansaneläkemaksusta ja työnantajan lapsilisämaksusta annetun lain 3 ja 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vuodelta 1999 suoritettavista sairausvakuutusmaksuista, työnantajan kansaneläkemaksusta ja työnantajan lapsilisämaksusta 10 päivänä heinäkuuta 1998 annetun lain (513/1998) 3 § sekä 4 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta seuraavasti:

3 §

Työnantajan sairausvakuutusmaksu

Sen estämättä, mitä työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetussa laissa (366/1963) säädetään työnantajan sairausvakuutusmaksun määrästä ja perusteesta, työntekijälle vuoden 1999 aikana suoritettun ennakonpidätyksen alaisen palkan ja tuloverolain 77 §:ssä tarkoitettua ulkomaantyötulosta rahana maksetun osan yhteismäärästä peritään työnantajan sairausvakuutusmaksua. Ulkomaantyötulon rahana maksettavaan osaan ei kuitenkaan lueta työnantajan maksamia työstä johtuvien kustannusten kor-

vauksia siltä osin kuin ne ovat tuloverolain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan verovapaita. Maksun suuruus on:

1) yksityiseltä työnantajalta ja sellaiselta valtion liikelaitokselta, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (627/1987), kunnalta ja kuntayhtymältä sekä kunnalliselta liikelaitokselta, evankelisluterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntayhtymältä sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta 1,60 prosenttia;

2) valtiolta ja sen muulta laitokselta kuin valtion liikelaitoksista annetussa laissa tarkoitettulta liikelaitokselta sekä Ahvenanmaan maakunnalta 2,85 prosenttia.

4 §

Työnantajan kansaneläkemaksu

Sen estämättä, mitä kansaneläkelaisissa (347/1956) säädetään työnantajan kansaneläkemaksun määrästä ja perusteesta, työntekijälle vuoden 1999 aikana suoritetun ennakonpidätyksen alaisen palkan ja tuloverolain 77 §:ssä tarkoitetusta ulkomaantyötulosta rahana maksetun osan yhteismäärästä peritään työnantajan kansaneläkemaksua. Ulkomaantyötulon rahana maksettavaan osaan ei kuitenkaan lueta työnantajan maksamia työstä johtuvien kustannusten korvauksia siltä osin kuin ne ovat tuloverolain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan verovapaita. Maksun suuruus on:

2) kunnalta ja kuntayhtymältä sekä kunnalliselta liikelaitokselta, evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntayhtymältä sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta 3,15 prosenttia;

3) valtiolta ja sen muulta laitokselta kuin valtion liikelaitoksista annetussa laissa tarkoitettulta liikelaitokselta sekä Ahvenanmaan maakunnalta 3,95 prosenttia.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 16 päivänä lokakuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

1.

Laki

kansaneläkelain 59 ja 59 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/1956) 59 § sekä 59 a §:n 2 ja 3 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat, 59 § laeissa 307/1982 ja 1595/1991 sekä 59 a §:n 2 ja 3 momentti viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki (59 §:n 2 momentti
 sellaisena kuin se on väliaikaisesti voimassa
 vuonna 1998)*

Ehdotus

59 §

Eläkelaitoksen rahastot ovat kansaneläke-
 rahasto, sairausvakuutusrahasto ja eläkevas-
 tuurahasto. Sairausvakuutusrahastosta sääde-
 tään sairausvakuutuslaissa.

Kansaneläkevakuutuksen menot suoritetaan
 kansaneläkerahastosta. *Rahaston varoja käy-
 tetään tarvittaessa rahaston maksuvalmiuden
 sallimissa rajoissa myös sairausvakuutuksen
 menojen suorittamiseen.* Kansaneläkerahas-
 ton varojen on oltava kalenterivuoden päät-
 tyessä vähintään kahdeksan prosenttia kan-
 saneläkevakuutuksen vuotuisista kokonais-
 kustannuksista (vähimmäismäärä). *Vähim-
 mäismäärän saavuttamiseksi siirretään tarvittaessa
 sairausvakuutusrahastosta sairausva-
 kuutuslain 59 §:ssä säädetyn vähimmäismää-
 rän ylittävistä osasta varoja kansaneläkeras-
 hastoon.* Jos kansaneläkerahaston tuotot, joi-
 hin luetaan myös siirto sairausvakuutusra-
 hastosta sekä tämän lain 62 §:n mukaiset
 suoritukset, eivät riitä rahaston vähimmäis-
 määrän saavuttamiseen, puuttuva osa suori-
 tetaan valtion varoista (takuuosuus). Li-
 säksi valtion tulee suorittaa kansaneläkelai-
 tokselle sellainen määrä varoja, että kansan-
 eläkerahaston ja sairausvakuutusrahaston
 yhteinen maksuvalmius on kunakin ajankoh-
 tana riittävästi turvattu.

*Valtion osuutta määrättäessä kansaneläke-
 rahaston pääomasta vähennetään joulukuussa
 tuloksi kirjattavat vakuutusmaksutuotot.*

59 §

Eläkelaitoksen rahastot ovat kansaneläke-
 rahasto, sairausvakuutusrahasto ja eläkevas-
 tuurahasto. Sairausvakuutusrahastosta sääde-
 tään sairausvakuutuslaissa.

Kansaneläkevakuutuksen menot suoritetaan
 kansaneläkerahastosta. *Kansaneläkerahaston
 vieraalla pääomalla vähennetyn rahoit-
 usomaisuuden on oltava kalenterivuoden
 päättyessä vähintään neljä prosenttia kansan-
 eläkevakuutuksen vuotuisista maksetuista
 kokonaismenoista (rahoitusomaisuuden vä-
 himmäismäärä).* Jos kansaneläkerahaston
 tuotot, joihin luetaan myös 62 §:n mukaiset
 suoritukset, eivät riitä rahoitusomaisuuden
 vähimmäismäärän saavuttamiseen, puuttuva
 osa suoritetaan valtion varoista (takuuosuus-
 tus). Valtion on suoritettava kuukausittain
 takuuosuituksen ennakkoa siten kuin ase-
 tuksella tarkemmin säädetään.

*Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään
 valtion osuudesta kansaneläkevakuutuksen
 menoihin, valtion tulee suorittaa kansanelä-
 kelaitokselle sellainen määrä varoja, että
 kansaneläkerahaston maksuvalmius on kuna-
 kin ajankohtana riittävästi turvattu (maksu-
 valmiussuoritus).*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Valtion on suoritettava kuukausittain ennakkoa siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Kansaneläkelaitokselle sairausvakuutuslain nojalla ja työnantajan sairausvakuutusmaksuina kertyvien varojen hoitamisesta säädetään sairausvakuutuslaissa.

Eläkelaitoksen varat kirjataan tilinpäätöksessä enintään käypiin arvoihin.

Kansaneläkelaitokselle sairausvakuutuslain nojalla ja työnantajan sairausvakuutusmaksuina kertyvien varojen hoitamisesta säädetään sairausvakuutuslaissa.

Eläkelaitoksen varat kirjataan tilinpäätöksessä enintään käypiin arvoihin.

59 a §

Eläkevastuu lasketaan noudattaen soveltuvin osin niitä perusteita, jotka sosiaali- ja terveysministeriö on eläkesäätiölain 7 §:n nojalla määrännyt eläkesäätiöiden noudattaviksi.

Eläkevastuun kattamiseksi ja eläkkeiden maksamiseksi on kansaneläkerahastosta ja sairausvakuutusrahastosta suoritettava kannatusmaksua. Eläkevastuun katteeksi suoritetaan vuosittain kannatusmaksua siten, että eläkevastuusta tulee katetuksi 19 prosenttia. Kannatusmaksulla tätä tasoa ei saa ylittää muuten kuin tilapäisesti

Eläkevastuun laskemisessa noudatetaan soveltuvin osin eläkesäätiölain (1774/1995) 6 luvussa säädettyjä perusteita.

Eläkevastuun kattamiseksi ja eläkkeiden maksamiseksi on kansaneläkerahastosta ja sairausvakuutusrahastosta suoritettava kannatusmaksua. Eläkevastuun katteeksi suoritetaan vuosittain kannatusmaksua siten, että eläkevastuusta on katettu vähintään 19 prosenttia. Eläkevastuusta voidaan kattaa enintään 41 prosenttia. Kannatusmaksulla ei tätä tasoa saa ylittää muuten kuin tilapäisesti.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 1998.

Kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärän saavuttamiseksi siirretään vuosina 1998—2001 tarvittaessa sairausvakuutusrahastosta sairausvakuutuslain 59 §:n 1 momentissa säädetyn rahoitusomaisuuden vähimmäismäärän ylittävästä rahoitusomaisuudesta varoja kansaneläkerahastoon.

Tämän lain 59 a §:n 3 momentissa säädetty eläkevastuurahaston 41 prosentin taso tulee saavuttaa vuoden 2010 loppuun mennessä. Eläkevastuurahastoon voidaan suorittaa enemmänkin kannatusmaksua kuin kattamistason tasasuhteinen saavuttaminen edellyttää, jos se tapahtuu eläkelaitoksen sijoitus- ja käyttöomaisuuden siirroilla ja niihin tehtävillä arvonorotuksilla.

2.

Laki

sairausvakuutuslain 59 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/1963) 59 §, sellaisena kuin se on laeissa 646/1966, 591/1967, 471/1981 ja 1255/1989, seuraavasti:

Voimassa oleva laki (59 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on väliaikaisesti voimassa vuonna 1998)

Ehdotus

59 §

Sairausvakuutuksen menot suoritetaan sairausvakuutusrahastosta. Rahaston varoja käytetään tarvittaessa rahaston maksuvalmiuden sallimissa rajoissa myös kansaneläkevuokituksen menojen suorittamiseen. Sairausvakuutusrahaston varojen on oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään kahdeksan prosenttia sairausvakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista (vähimmäismäärä). Vähimmäismäärän saavuttamiseksi siirretään tarvittaessa kansaneläkerahastosta kansaneläkelain 59 §:ssä säädetyn vähimmäismäärän ylittävistä osasta varoja sairausvakuutusrahastoon. Jos sairausvakuutusrahaston tuotot, joihin luetaan myös siirto kansaneläkerahastosta, eivät riitä rahaston vähimmäismäärän saavuttamiseen, puuttuva osa suoritetaan valtion varoista (takuusuoritus). Valtion on suoritettava kuukausittain ennakkona määrä, joka vastaa 1/12 valtion sinä vuonna suoritettavaksi arvioidusta määrästä. Valtion osuuden suorittamisesta säädetään tarkemmin asetuksella.

Valtio suorittaa 13 prosenttia päivärahoista, äitiys-, isyys- ja vanhempainrahoista sekä erityishoitorahoista. Valtion on suoritettava kuukausittain ennakkona määrä siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Sairausvakuutuksen kustannuksiksi luetaan tämän lain mukaisten menojen lisäksi 60 sadalta kansaneläkelaitoksen hallintokustannuksista.

Sen lisäksi, mitä edellä säädetään valtion osuudesta sairausvakuutuksen kustannuksiin, valtion tulee suorittaa kansaneläkelaitokselle sellainen määrä varoja, että sairausvakuutusrahaston ja kansaneläkerahaston yhteinen maksuvalmius on kunakin ajankohtana riittä-

59 §

Sairausvakuutuksen menot suoritetaan sairausvakuutusrahastosta. Sairausvakuutusrahaston vieraalla pääomalla ja varauksilla vähennetyn rahoitusomaisuuden on oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään kahdeksan prosenttia sairausvakuutuksen vuotuisista maksetuista kokonaismenoista (rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä). Jos sairausvakuutusrahaston tuotot eivät riitä rahoitusomaisuuden vähimmäismäärän saavuttamiseen, puuttuva osa suoritetaan valtion varoista (takuusuoritus). Valtion on suoritettava kuukausittain takuusuorituksen ennakkoa siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Äitiys-, isyys- ja vanhempainrahoista sekä erityishoitorahoista aiheutuvat vähimmäispäivärahakustannukset rahoitetaan valtion varoista. Valtion on suoritettava kuukausittain valtion osuuden ennakkoa siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään valtion osuudesta sairausvakuutuksen menoihin, valtion tulee suorittaa kansaneläkelaitokselle sellainen määrä varoja, että sairausvakuutusrahaston maksuvalmius on kunakin ajankohtana riittävästi turvattu (maksuvalmiussuoritus).

Sairausvakuutuksen menoiksi luetaan tämän lain mukaisten menojen lisäksi 60 pro-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

västi turvattu. Tämä määrä on otettava huomioon sairausvakuutusrahaston tilinpäätöksessä.

senttia kansaneläkelaitoksen hallintokustannuksista.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 1998. Sen 59 §:n 2 momentti tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 1999.

Sairausvakuutusrahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärän saavuttamiseksi siirretään vuosina 1998—2001 tarvittaessa kansaneläkerahastosta kansaneläkelain 59 §:n 2 momentissa säädetyn rahoitusomaisuuden vähimmäismäärän ylittävistä rahoitusomaisuudesta varoja sairausvakuutusrahastoon.

4.

Laki

vuodelta 1999 suoritettavista sairausvakuutusmaksuista, työnantajan kansaneläkemaksusta ja työnantajan lapsilisämaksusta annetun lain 3 ja 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vuodelta 1999 suoritettavista sairausvakuutusmaksuista, työnantajan kansaneläkemaksusta ja työnantajan lapsilisämaksusta 10 päivänä heinäkuuta 1998 annetun lain (513/1998) 3 § sekä 4 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 §

3 §

*Työnantajan sairausvakuutusmaksu**Työnantajan sairausvakuutusmaksu*

Sen estämättä, mitä työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetussa laissa (366/1963) säädetään työnantajan sairausvakuutusmaksun määrästä ja perusteesta, työntekijälle vuoden 1999 aikana suoritettun ennakonpidätyksen alaisen palkan ja tuloverolain 77 §:ssä tarkoitettusta ulkomaantyötulosta maksetun osan yhteismäärästä peritään työnantajan sairausvakuutusmaksua. Ulkomaantyötulon rahana maksettavaan osaan ei kuitenkaan lueta työnantajan maksamia työstä johtuvien kustannusten korvauksia siltä osin kuin ne ovat tuloverolain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan verovapaita. Maksun suuruus on:

1) yksityiseltä työnantajalta ja sellaiselta

Sen estämättä, mitä työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetussa laissa (366/1963) säädetään työnantajan sairausvakuutusmaksun määrästä ja perusteesta, työntekijälle vuoden 1999 aikana suoritettun ennakonpidätyksen alaisen palkan ja tuloverolain 77 §:ssä tarkoitettusta ulkomaantyötulosta rahana maksetun osan yhteismäärästä peritään työnantajan sairausvakuutusmaksua. Ulkomaantyötulon rahana maksettavaan osaan ei kuitenkaan lueta työnantajan maksamia työstä johtuvien kustannusten korvauksia siltä osin kuin ne ovat tuloverolain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan verovapaita. Maksun suuruus on:

1) yksityiseltä työnantajalta ja sellaiselta

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

valtion liikelaitokselta, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (627/1987), kunnalta ja kuntayhtymältä sekä kunnalliselta liikelaitokselta 1,60 prosenttia;

2) valtiolta ja sen muulta laitokselta kuin valtion liikelaitoksista annetussa laissa tar-
koitetulta liikelaitokselta sekä Ahvenanmaan
maakunnalta 2,85 prosenttia; ja

3) *evangelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntayhtymältä sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta 6,85 prosenttia.*

4 §

Työnantajan kansaneläkemaksu

Sen estämättä, mitä kansaneläkelaisissa (347/1956) säädetään työnantajan kansaneläkemaksun määrästä ja perusteesta, työntekijälle vuoden 1999 aikana suoritetun ennakonpidätyksen alaisen palkan ja tuloverolain 77 §:ssä tarkoitettu ulkomaantyötulosta rahana maksetun osan yhteismäärästä peritään työnantajan kansaneläkemaksua. Ulkomaantyötulon rahana maksettavaan osaan ei kuitenkaan lueta työnantajan maksamia työstä johtuvien kustannusten korvauksia siltä osin kuin ne ovat tuloverolain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan verovapaita. Maksun suuruus on:

2) kunnalta ja kuntayhtymältä sekä kunnalliselta liikelaitokselta 3,15 prosenttia; ja

3) valtiolta ja sen muulta laitokselta kuin valtion liikelaitoksista annetussa laissa tar-
koitetulta liikelaitokselta, Ahvenanmaan
maakunnalta, *evangelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntayhtymältä sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta 3,95 prosenttia.*

valtion liikelaitokselta, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (627/1987), kunnalta ja kuntayhtymältä sekä kunnalliselta liikelaitokselta, *evangelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntayhtymältä sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta 1,60 prosenttia;*

2) valtiolta ja sen muulta laitokselta kuin valtion liikelaitoksista annetussa laissa tar-
koitetulta liikelaitokselta sekä Ahvenanmaan
maakunnalta 2,85 prosenttia.

4 §

Työnantajan kansaneläkemaksu

Sen estämättä, mitä kansaneläkelaisissa (347/1956) säädetään työnantajan kansaneläkemaksun määrästä ja perusteesta, työntekijälle vuoden 1999 aikana suoritetun ennakonpidätyksen alaisen palkan ja tuloverolain 77 §:ssä tarkoitettu ulkomaantyötulosta rahana maksetun osan yhteismäärästä peritään työnantajan kansaneläkemaksua. Ulkomaantyötulon rahana maksettavaan osaan ei kuitenkaan lueta työnantajan maksamia työstä johtuvien kustannusten korvauksia siltä osin kuin ne ovat tuloverolain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan verovapaita. Maksun suuruus on:

2) kunnalta ja kuntayhtymältä sekä kunnalliselta liikelaitokselta, *evangelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntayhtymältä sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta 3,15 prosenttia;*

3) valtiolta ja sen muulta laitokselta kuin valtion liikelaitoksista annetussa laissa tar-
koitetulta liikelaitokselta sekä Ahvenanmaan
maakunnalta 3,95 prosenttia.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.*

*Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
teisiin.*

